

A nyíregyházi Sóstói Parkerdő közelmúltja, jelene és jövője

A közel- és régmúlt erdőterület-csökkenéseit követően a Sóstói Parkerdő mai területe mindössze 360 hektár, melynek tulajdonviszonyára kettősség jellemző. A 40 hektáros magántulajdon mellett döntő az állami tulajdon aránya, a maga 320 hektáros nagyságával. A magántulajdon elsősorban a peremterületekre korlátozódik, és szerepe az erdőterület növelését célzó telepítések végrehajtásánál lehet, mivel az állami részvénytársaságok földvásárlási lehetősége kizárt. Az állami erdőterület sem egységes, hiszen 67 hektáros területet a Városüzemeltetési Kht., míg a Sóstói Parkerdő nagyobb részét (253 hektár) a Nyírerdő Zrt. kezeli, és a Nyíregyházi Erdészet irányítása alá tartozik.

A tulajdonosi formától függetlenül a Sóstói Parkerdő kezelését alapvetően az erdőtörvény határozza meg, amely elvárásokat, feladatokat és lehetőségeket fogalmaz meg az adott kezelő részére. A törvényi kötelezettségeket az Állami Erdészeti Szolgálat erdőtervezési és erdőfelügyeleti szakemberein keresztül kell a kezelő szervnek véghezvinni. Nyilván nem beszélhetünk állami vagy városi parkerdőről, állami vagy városi sétautakról, asztalokról vagy padokról. A Sóstói Parkerdő fekvése, kiterjedése mindenképpen egységes kezelést kíván meg a ráfordítások, feladatok arányos leosztása mellett. Ez napjainkban is jól működik. Kevesen tudják például, hogy a Tölgyes csárda–Főiskola–Kótaji út közötti terület, vagy a játszótérrel délre lévő rész önkormányzati fennhatóságú. (A többi között azért kapta meg az utak melletti területeket a nyír-

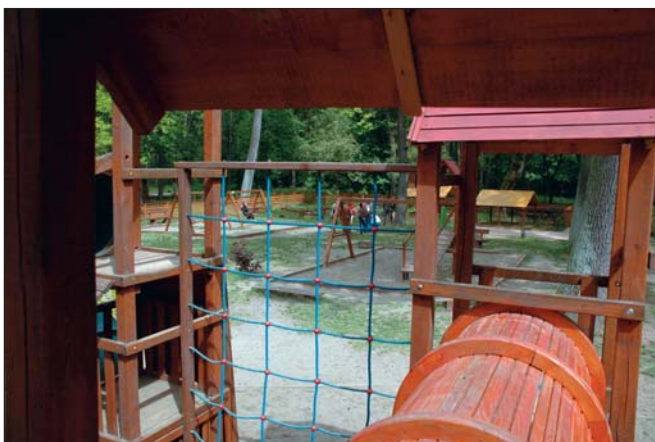
egyházi önkormányzat, hogy a város maga tudja szabályozni az urbanizáció erdőt csökkentő hatásait.) A múlt és a napjaink eseményei mellett a Parkerdő jövőjét is Nyíregyháza város vezetésével egyeztetve, a város távlati fejlesztési elképzeléseibe (pl. Bencs-terv) beépülve tervezzük. *Csabai Lászlóné*, Nyíregyháza város polgármestere és *Kaknics Lajos*, a Nyírerdő Zrt. vezérigazgatója közös erdei közjóléti bejárása alkalmával született elképzelések is ezt a kapcsolatot tükrözik.

A Sóstói Parkerdő teljes területének elsődleges rendeltetése parkerdő, ami azt jelenti, hogy az erdőterület kezelését elsődlegesen a közjóléti funkciók betöltésének figyelembevételével kell végezni. Fontos elmondani, hogy a parkerdők

sem egyformák. El lehet képzelni egy olyan parkjellegű területet, ahol nagy részben megszűnik az erdőjelleg, ahol hiányzik a cserjeszint, az aljnövényzet. A Sóstói Parkerdő esetében mindenképpen erdőjellegű parkerdő fenntartására törekszünk, hiszen az erdőterület az uralkodó széliránynak (észak, északkelet) megfelelően védelmi funkciót is betölt hosszú évtizedek óta. A fa- és cserjefajokat tekintve törekszünk arra, hogy a területen folyó erdőgazdálkodással az erdőtömbre jellemző őshonos fafajokból álló erdőállományokat tartsunk fenn, hozunk létre. Tudomásul kell venni azonban, hogy a megváltozott termőhelyi viszonyok nem mindenhol teszik lehetővé a kocsányos tölgyesek felújítását. Az idős állományok gyökerei már nem tudják a városi vízfogyasztás által is lesüllyedt talajvízszintet hasznosítani, és ekkor az erdőjáró embereknek is szembevetődő csúcscsáradás veszi kezdetét. Ezekon a területeken mindenképpen meggondolandó a szárazságtűrőbb, de nem őshonos fafajok állományainak (vöröstölgy, fekete-dió) kialakítása, melyek a parkerdő világát esztétikailag egyáltalán nem rontják, sőt.

A Sóstói Parkerdő kiemelt kezelése nem új keletű dolog. A 2005-ig érvényben lévő parkerdő-fejlesztési tervünk megújítása, a jelenlegi állapotot figyelembe véve, tartalmazni fogja rövid és hosszú távú elképzeléseinket, melyek a következők:

A Parkerdőben sajnos a vonalas műszaki létesítmények – között, vasút – olyan akadályokat jelentenek, amelyek nem teszik lehetővé az egységes keze-

lést, továbbá közjóléti szempontból használhatatlan zárványterületeket képeznek. Ennek megváltozása a jövőben sem várható. A Budapest-Záhony vasútvonaltól keletre eső rész jelenleg (és a jövőben is) a nyíregyházi lakosok által sportolásra, kirándulásra, pihenésre intenzívebben igénybe vett terület. Ezt a célt szolgálja a tavaly megépített kerékpárút – mely nemcsak a kerékpárosok kedvelt útja –, illetve ezt erősítik a kerékpárút és a sétatutak mentén elhelyezett padok, asztalok, esőbeállók, szalonnasütők, szeméttárolók és tornaeszközök. Ezek rendeltetésszerű használatra alkalmas állapotban való fenntartását, a terület hulladék-mentesítését, a sétatutak menti területek intenzívebb ápolását, kaszálását, parlagfű-mentesítését folyamatosan végezzük. A kerékpárutat és az ebből leágazó sétatutakat az említett eszközök kihelyezésével továbbra is fejleszteni fogjuk. Ezért elkerülendő, amikor az erdészeknek szétört berendezéseket kell pótolni, a látogatók által hátrahagyott szemetet kell összegyűjteni, hiszen ez nem tartozik feladataink közé. Az erdőterületek megtisztításában, gondozásában komoly segítséget jelentenek az állami közmunkaprogramok.

A játszótértől északra lévő területen valósult meg két nagyobb beruházásunk is. Elsősorban nem a gyermekek, hanem a fiatal felnőttek és idősek sportolási igényeit szolgáló tornapálya, kondikert kialakítása.

A kondikert és a játszótér közötti területen egy nyitott erdei színpad épült, mintegy 200 fő befogadására alkalmas, fedett körszínrel. A színpadot és körszín – terveink szerint – a különböző rendezvények megtartásán kívül bárki igénybe veheti.

Ennek a „pihenőcentrumnak” előnye még az is, hogy a város távolabbi részeiről érkezőknek parkolási lehetőség biztosított.

Szólunk kell az említett tervek, beruházások fenntartási munkák finanszírozásáról is. Tévhit az, hogy a közjóléti ráfordításokat egy kifogyni sohasem tudó állami nagy kasszából fizetjük. Nagyon sok esetben tisztán részvénytársasági erőforrások felhasználásával fejlesztünk (játszótér – 11 millió forint; kerékpárút kivitelezése...). Ritkán előfordul az is, hogy lehetőségünk nyílik valós állami támogatás felhasználására. A most készülõben lévő parkerdõ-fejlesztési terv elkészítéséhez kaptunk mintegy 8 millió forintos FVM-támogatást.

Végül, de nem utolsósorban beszél-

nünk kell jövőbeli legnagyobb feladatunkról: az oktatásról. A Nyírerdő Zrt. kiemelt fontosságúnak tartja az erdő oktatási-nevelési lehetőségeinek széles körű megteremtését és kihasználását. Ezért döntöttünk úgy, hogy létrehozzuk a Sóstói Erdei Iskolát, melynek a Nyíregyházi Erdészet 2007-ben épülő Sóstó-hegyi irodaépülete ad otthont. Nem kívánunk azonban konkurrencsi lenni a már működő Napkori Erdei Iskolának, hanem kiegészíteni szeretnénk azt. Debrecenben jól működik a Nyírerdő által üzemeltetett Diószegi Sámuel Művelődési Központ, melyhez hasonló kívánunk létrehozni itt is. Nem tudjuk, és nem is szeretnénk a diákok, gyerekek szállásolási és étkeztetési felelősségét vállunkra venni. Olyan oktatóközpont kialakítása a célunk, ahol az óvodásoktól a főiskolásokig minden korosztály részére lehetőség nyílik egy-két órás foglalkozás megtartására, mi-

nél több szabadtéri, erdőben tartandó órával. Az erdei órák megtartásához a Parkerdőben tanösvényeket, erdei tantermet fogunk létrehozni, a belső, jól felszerelt tanterem berendezését pedig a széles körű igényeknek megfelelően alakítjuk ki. Tapasztalattal rendelkező oktatóink már vannak. Az Erdei Iskola helyszínén lévő Erdészeti Logisztikai Központ, fagyártmányüzem, és az erdőterületen folyó munkák is lehetőséget adnak arra, hogy az ökoszisztéma elemeinek oktatásán kívül az erdőgazdálkodás minden területe bemutatható legyen. Be tudjuk mutatni azt, hogyan lesz az összegyűjtött makkból erdő, majd a féltve őrzött erdeinket alkotó fákból mindennapi igényeinket kielégítő használati eszköz, berendezési tárgy.

Tölgyfa Gábor

erdészeti igazgató-helyettes

Fotó: **Pápai Gábor**

Erdei színpadot és körszín-t avattak a Sóstói Parkerdőben

Iskolányi gyerek részvételével avatták fel Nyíregyházán, a Sóstói Parkerdőben a Nyírerdő Zrt. által kialakított erdei színpadot, és a fedett körszín-t.

Az ünnepségen *Csabai Lászlóné*, Nyíregyháza polgármestere kijelentette: három évvel ezelőtt leültek a Nyírerdő Zrt. vezetőivel megbeszélni azt, hogyan lehetne jobban hasznosítani az erdőt, és felvázoltak egy élményelemeket tartalmazó programot. Első lépésként megépült a játszótér, és az erdei tornapálya, most pedig a színpad és a körszín is elkészült – emlékeztetett a városvezető. A polgármester szerint fontos, hogy az emberek sokat legyenek természetközeli helyen, és szintén fontos, hogy közösségek jöjjenek létre. A távlati tervekről szólva elmondta: egy élményparkot és egy sétányt szeretnének kialakítani a Parkerdőben. Zárásként *Csabai Lászlóné* megköszönte, hogy a Nyírerdő Zrt. elvégezte ezt a munkát, és kijelentette: ebben a társaság szeretete és a város iránti elkötelezettsége is benne van.

A beruházásokkal az volt a cél, hogy mindenki a kikapcsolódásához megfelelő élményt találjon itt; emellett

pedig minél több embert szeretnénk az erdőbe csalogatni – mondta *Tölgyfa Gábor*, a Nyírerdő Zrt. Nyíregyházi Erdészeti Igazgatója. Szerinte ebben az erdei rekreációs központban minden korosztály talál magának elfoglaltságot. *Tölgyfa Gábor* szólt arról is, hogy nem értek véget a Sóstói Parkerdőben a fejlesztések, és már újabb tervek vannak.

A Nyírerdő Zrt. által finanszírozott beruházás több mint 25 millió forintba került. Ebből a pénzből megépült az erdei színpad és a mintegy 200 ember befogadására alkalmas fedett körszín. Elkészült a kondikert, az információs táblákkal ellátott futópálya, számos szalonnasütő-hely, valamint a konténeres vízblokk is.

Kép és szöveg: **Vereb István**